

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 13 juli 2023
(OR. en)

11448/23

**Interinstitutioneel dossier:
2022/0196(COD)**

**AGRI 378
PESTICIDE 34
SEMENCES 27
AGRILEG 121
ENV 803
PHYTOSAN 39
CODEC 1273
IA 187**

NOTA

van: het voorzitterschap
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Betreft: Verordening inzake het duurzaam gebruik van
gewasbeschermingsmiddelen – studie ter aanvulling van de
effectbeoordeling
- *Informatie van de Commissie*
- *Gedachtewisseling*

Voor de delegaties gaat hierbij een nota van het voorzitterschap over bovengenoemd onderwerp, die op 25 juli 2023 zal worden behandeld tijdens de zitting van de Raad (Landbouw en Visserij).

**Voorstel voor een verordening inzake het duurzaam gebruik van
gewasbeschermingsmiddelen****Antwoord van de Commissie op Besluit (EU) 2022/2572 van de Raad van 19 december 2022****- Achtergrondnota van het voorzitterschap -****ACHTERGROND**

De Europese Commissie heeft op 22 juni 2022 een voorstel aangenomen voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/2115¹.

Doel van het voorstel is de huidige richtlijn (Richtlijn 2009/128/EG) te vervangen door een verordening teneinde het beleid van de lidstaten inzake het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te harmoniseren en bij te dragen tot het bereiken van de doelstellingen van de relevante EU-vlaggenschipinitiatieven zoals de Europese Green Deal, de "van boer tot bord"-strategie en de biodiversiteitsstrategie.

De Commissie heeft op 13 juli 2022 haar voorstel en de bijbehorende effectbeoordeling gepresenteerd aan de Groep planten en fytosanitaire vraagstukken (hierna "de groep"), met vervolgens een presentatie op 18 juli 2022 aan de Raad Landbouw en Visserij. Tijdens het Tsjechische voorzitterschap werden de bespreking en de gedetailleerde behandeling van het voorstel voortgezet in verschillende vergaderingen van de groep, waarbij de focus lag op de hoofdstukken I, II, III en IV van het voorstel. Er werden ook een aantal bilaterale en technische vergaderingen georganiseerd.

¹ Doc. 10654/22 + ADD 1 tot en met 6.

Sinds het begin van de besprekingen in de Raad is de effectbeoordeling een van de belangrijkste aspecten van het voorstel die aanleiding geven tot bezorgdheid. Tijdens de zitting van de Raad Landbouw en Visserij in september 2022 drukten verschillende landbouwministers hun bezorgdheid uit over de effectbeoordeling en benadrukten zij dat die onvoldoende rekening hield met de gevolgen van het voorstel voor de voedselzekerheid in de Europese Unie en voor het concurrentievermogen van de landbouwsector van de EU, te meer omdat de effectbeoordeling werd uitgevoerd vóór het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en vóór de energie- en de voedselprijzen crisis. Verscheidene ministers wezen er met name op dat de effectbeoordeling geen adequate kwantitatieve analyse bevatte van de potentiële afhankelijkheid van de Europese Unie van de invoer van levensmiddelen, noch van het verbod op gewasbeschermingsmiddelen in gevoelige gebieden, met name gezien de beperkte beschikbaarheid van alternatieven met een laag risico en het ontbreken van spiegelclausules voor ingevoerde levensmiddelen.

Op 15 november 2022 hebben de diensten van de Commissie een non-paper ingediend over de definitie en reikwijdte van het begrip "gevoelige gebieden". In de plaats van een totaal verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen werd voorgesteld het gebruik in bepaalde specifieke gebieden te beperken en een reeks flexibiliteitselementen in te voeren.

Op 19 december 2022 heeft de Raad Besluit (EU) 2022/2572 vastgesteld, waarbij de Commissie wordt verzocht met een studie te komen ter aanvulling van de effectbeoordeling bij het voorstel en, afhankelijk van de resultaten van de studie, vervolgmaatregelen voor te stellen.

De Raad was van oordeel dat een studie nodig was ter aanvulling van de bestaande effectbeoordeling en voor het verstrekken van aanvullende informatie. Intussen diende de bespreking van de verschillende technische aspecten van het voorstel weliswaar zonder onnodige vertraging te worden voortgezet.

Tijdens het Zweedse voorzitterschap werden alleen de hoofdstukken besproken waarop het bovengenoemde Raadsbesluit geen betrekking had. In juni presenteerde het Zweedse voorzitterschap een voortgangsverslag² met de resultaten van de werkzaamheden en de stand van zaken na het eerste halfjaar.

² Doc. 9803/23.

ANTWOORD VAN DE COMMISSIE OP BESLUIT (EU) 2022/2572 VAN DE RAAD

In maart 2023 heeft de Commissie het Zweedse voorzitterschap een brief gestuurd waarin zij antwoordt op het middels bovengenoemd Raadsbesluit tot haar gerichte verzoek. In de brief staat dat "de Commissie, in een geest van loyale samenwerking en bij wijze van uitzondering, op basis van beschikbare bewijzen en gegevens, zodra deze in de loop van het voorjaar van 2023 vrijkomen, de Raad als gevraagd aanvullende input zal verstrekken".

De Commissie heeft haar antwoord op 5 juli 2023 ingediend bij de Raad³. De samenvatting in het antwoord van de Commissie is opgenomen in de bijlage bij deze nota. Ter voorbereiding van de gedachtewisseling over dit punt tijdens de zitting van de Raad Landbouw en Visserij op 25 juli 2023 stelt het voorzitterschap de volgende vragen voor als leidraad voor het ministerieel debat:

- Vraag 1:

De doelstellingen voor de beperking van het gebruik en de risico's van gewasbeschermingsmiddelen op nationaal niveau, in combinatie met het verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in zogenaamde gevoelige gebieden, zijn de aspecten die door een meerderheid van de delegaties als het moeilijkst zijn aangemerkt.

Op welke manier moeten deze twee kwesties volgens u in onze toekomstige besprekingen op technisch niveau worden aangepakt, oordelend op basis van de presentatie door de Europese Commissie van haar studie ter aanvulling van de effectbeoordeling en rekening houdend met haar non-paper van 15 november 2022 over gevoelige gebieden?

- Vraag 2:

Zijn er andere belangrijke aspecten van het voorstel die volgens u zeker moeten worden aangepakt ter voorbereiding van onze toekomstige besprekingen over het voorstel?

³ Doc. 11644/23+ WK 9761/2023.

Samenvatting

In Besluit (EU) 2022/2572 van de Raad van 19 december 2022¹ werd de Commissie verzocht met een studie te komen ter aanvulling van de effectbeoordeling bij het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad, en afhankelijk van de resultaten van de studie vervolgmaatregelen voor te stellen. Dit voorstel voor een verordening inzake het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen² ("SUR-voorstel") werd op 22 juni 2022 aangenomen als onderdeel van een pakket maatregelen om de voetafdruk van het voedselsysteem van de EU op het gebied van milieu en gezondheid te verkleinen en om de economische verliezen te helpen beperken die we nu al ondervinden door de klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit.

De Commissie beschikt niet altijd over de gedetailleerde en lidstaatspecifieke gegevens, met name over het gebruik van pesticiden, die de lidstaten hebben, waardoor het vermogen om lidstaat- en gewasspecifieke analyses te maken beperkt is. Dankzij Verordening (EU) 2022/2379 van het Europees Parlement en de Raad³ zullen er in de toekomst waardevolle statistieken over pesticidengebruik beschikbaar zijn, zodat de vooruitgang bij het behalen van de verdere reductiedoelstellingen voor pesticiden nauwkeuriger kan worden gevolgd.

¹ [Besluit \(EU\) 2022/2572 van de Raad](#) van 19 december 2022 waarbij de Commissie wordt verzocht met een studie te komen ter aanvulling van de effectbeoordeling bij het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad, en afhankelijk van de resultaten van de studie vervolgmaatregelen voor te stellen (*PB L 331 van 27.12.2022, blz. 6*).

² [Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en tot wijziging van Verordening \(EU\) 2021/2115](#) (2022/0196 (COD)).

³ [Verordening \(EU\) 2022/2379 van het Europees Parlement en de Raad](#) van 23 november 2022 betreffende statistieken over de landbouwinput en -output, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 617/2008 van de Commissie en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1165/2008, (EG) nr. 543/2009 en (EG) nr. 1185/2009 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 96/16/EG van de Raad (*PB L 315 van 7.12.2022, blz. 1*).

In antwoord hierop biedt deze studie informatie over de specifieke aspecten die in het besluit van de Raad worden genoemd. Hierbij gaat het onder meer om: i) het mogelijke effect van het SUR-voorstel op de voedselproductie in de EU en op de voedsel- en voederprijzen; ii) de mogelijke gevolgen voor de beschikbaarheid van levensmiddelen en diervoeder in de EU; iii) de mogelijke effecten van de toegenomen administratieve lasten op het concurrentievermogen en de winstgevendheid van kleine en middelgrote landbouwbedrijven; iv) de beschikbaarheid van alternatieven voor gewasbeschermingsmiddelen en het potentiële verhoogde risico op introductie en verspreiding van schadelijke organismen in de Unie; v) de mogelijke effecten van het verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in "gevoelige gebieden", met name in gebieden die door het grote publiek worden gebruikt en in menselijke nederzettingen; en vi) de mogelijke effecten van de voorgestelde beperking van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op bosopstanden en de van bossen afhankelijke biodiversiteit⁴. Hiermee wordt de conclusie van de evaluatie en effectbeoordeling bevestigd dat er behoefte is aan een herziening van de richtlijn inzake een duurzaam gebruik van pesticiden⁵ om belangrijke beleidskwesties aan te pakken, zoals de gebrekkige en variërende uitvoering in de lidstaten, het gebrek aan nationale doelstellingen en de noodzaak om kwetsbare gebieden te beschermen. Daarnaast worden de maatregelen in het SUR-voorstel ondersteund. Voorts worden de doelstellingen van het SUR-voorstel en de reductie-doelstellingen voor pesticiden van de SUR opnieuw bevestigd, waarbij wordt opgemerkt dat sinds de goedkeuring van het SUR-voorstel de EU en alle EU-lidstaten tijdens de 15e Conferentie van de Partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (COP15) het mondiale biodiversiteitskader van Kunming-Montreal hebben aangenomen en een wereldwijd bindende doelstelling hebben onderschreven om tegen 2030 "het totale risico van pesticiden en zeer gevaarlijke chemische stoffen met ten minste de helft te verminderen, onder meer door geïntegreerde gewasbescherming (IPM) op wetenschappelijke basis, rekening houdend met voedselzekerheid en bestaansmiddelen". Deze wereldwijde doelstelling is volledig in overeenstemming met de reductiedoelstellingen voor pesticiden die in het SUR-voorstel zijn opgenomen.

⁴ In deze studie wordt de term "pesticiden" over het algemeen gebruikt om te verwijzen naar gewasbeschermingsmiddelen.

⁵ [Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad](#) van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 71).

De mogelijke gevolgen van het SUR-voorstel voor de **beschikbaarheid van levensmiddelen en diervoeder** in de EU, en de mogelijkheid van een grotere afhankelijkheid van invoer en een vermindering van de uitvoer, zullen afhangen van het mogelijke effect op de gewasopbrengsten. Dit moet worden bekeken vanuit twee invalshoeken – een niet- of slecht beheerde vermindering van het pesticidengebruik kan inderdaad leiden tot opbrengstvermindering, maar bij een goed beheerde overgang zullen dergelijke negatieve effecten niet optreden. Tegelijkertijd is het ook duidelijk dat op de middellange en lange termijn het gebrek aan bestuivers ook zal leiden tot lagere gewasopbrengsten, en die trend is nu al zichtbaar. Er wordt opgemerkt dat de reductiedoelstellingen voor pesticiden van de SUR tegen 2030 moeten zijn gehaald, en dat deze periode, plus de tijd die nodig is voor de invoering van diverse voorgestelde maatregelen, inhoudt dat er sprake is van een beheerde overgang met tijd om alternatieven in te voeren en veranderingen geleidelijk door te voeren. De informatie in **hoofdstuk 1 (economische kwesties)** van deze studie belicht een aantal studies die al kwantitatieve gegevens verschaffen over de mogelijke gevolgen voor de landbouwopbrengsten van de belangrijkste gewastypen in de EU als het gebruik en de risico's van pesticiden met 50 % zouden worden verminderd. Gezien het gebrek aan empirische gegevens over pesticidengebruik, werd in de gepubliceerde effectstudies uitgegaan van algemene veronderstellingen over opbrengstvermindering of werden gewasspecifieke en regiospecifieke schattingen van opbrengstvermindering gebruikt op basis van de meningen van deskundigen. In deze studies werd geschat dat de grootste gevolgen voor de opbrengst zich zouden voordoen bij gewassen die van beperkt belang zijn voor de voedsel- en voederzekerheid, zoals druiven, hop en tomaten. Deze schattingen van mogelijke gevolgen voor de opbrengst moeten worden gezien als een bovengrens vanwege verschillende factoren waarmee in deze studies geen rekening is gehouden (hier wordt later in deze studie dieper op ingegaan). Een aanzienlijke vermindering van het gebruik en de risico's van pesticiden kan ook worden bereikt in andere sectoren dan levensmiddelen en diervoeder, waardoor de reductiedoelstellingen voor pesticiden van de SUR kunnen worden gehaald zonder dat dit gevolgen heeft voor de voedselzekerheid, voedselproductie, beschikbaarheid of prijzen. Uit de bestaande verschillen in het huidige pesticidengebruik tussen vergelijkbare landbouwbedrijven kan ook worden afgeleid dat dit kan worden verminderd zonder noemenswaardige consequenties voor de gewasopbrengsten.

Een belangrijk element van het SUR-voorstel is dat de lidstaten in hun nationale actieplannen kunnen beslissen hoe zij de nationale SUR-reductiedoelstellingen voor pesticiden toepassen, rekening houdend met de noodzaak om de productie van specifieke gewassen, in specifieke regio's of door specifieke praktijken te beschermen. Zo kunnen ze de gevolgen van de maatregelen beperken door ze te verdelen over minder kritieke gebieden. Er is al zeer aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het behalen van de "boer-tot-bord"-reductiedoelstellingen voor pesticiden door pesticiden met een laag risico te vervangen door pesticiden met een hoger risico, zonder dat dit gevolgen heeft voor de gewasopbrengsten. Een breed scala aan alternatieve agronomische en technologische strategieën maakt het ook mogelijk om het gebruik en de risico's van pesticiden te verminderen en tegelijkertijd de gewasopbrengst op peil te houden. Veel precisielandbouw-technologieën maken de gerichte en beheerste toepassing van pesticiden mogelijk of bieden alternatieven voor pesticiden. Deze worden ondersteund door het SUR-voorstel en een reeks bijbehorende maatregelen, onder andere door het gebruik van financiering in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB).

In **hoofdstuk 2 (administratieve lasten)** worden de extra administratieve lasten van het SUR-voorstel voor kleine en middelgrote landbouwbedrijven vergeleken met de bestaande richtlijn inzake een duurzaam gebruik van pesticiden, die berekend zijn op tien uur per jaar per landbouwbedrijf. Afhankelijk van het uurtarief dat wordt gebruikt, kan dit neerkomen op een kostenpost van 161 tot 210 EUR per jaar per landbouwbedrijf, inclusief indirecte loonkosten en 25 % standaard overheadkosten. Dit kan worden vergeleken met de administratieve lasten voor landbouwers op andere gebieden die voortvloeien uit de naleving van EU-wetgeving of -regels. In een studie waarin de administratieve lasten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid werden geanalyseerd, werden de gemiddelde kosten van het beheer van de steun in de EU bijvoorbeeld geraamd op ongeveer 220 EUR per landbouwbedrijf. Voor dergelijke kleine en middelgrote landbouwbedrijven zouden de extra kosten voor jaarlijks verplicht "strategisch advies" in het kader van het SUR-voorstel 180 EUR per jaar kunnen bedragen, hoewel deze kosten aanzienlijk lager zouden kunnen uitvallen wanneer dergelijk advies via een groep of online/op afstand wordt verstrekt. Lidstaten kunnen besluiten om landbouwers voor deze kosten te compenseren via strategische GLB-plannen (GLB). Uit de effectbeoordeling en de ondersteunende externe studie blijkt dat landbouwers de kosten van het ontvangen advies gedeeltelijk of zelfs volledig kunnen terugverdienen door de besparingen die worden gegenereerd door het verminderde gebruik van pesticiden. De Commissie beschikt niet over nauwkeurige, geharmoniseerde gegevens op EU-niveau om de mogelijke gevolgen van een dergelijke toename van de administratieve lasten voor het concurrentievermogen en de winstgevendheid van kleine en middelgrote landbouwbedrijven te kwantificeren. Wat betreft de terminologie en het specifieke verzoek in het besluit van de Raad, is er geen standaard EU-definitie van wat een klein of middelgroot landbouwbedrijf is. In dit verband gebruikt het bureau voor de statistiek van de EU (Eurostat) doorgaans parameters voor de fysieke omvang of de economische omvang van een landbouwbedrijf, of voor het onderscheid tussen familiale en niet-familiale landbouwbedrijven⁶. Het is te verwachten dat de definities van de verschillende lidstaten aanzienlijk verschillen, vooral omdat er aanzienlijke verschillen zijn in het type landbouw (bv. kassen versus veldgewassen). Er zijn ook tal van manieren waarop de medewetgevers eventuele extra kosten en administratieve lasten kunnen beperken, met name voor kleine en middelgrote landbouwbedrijven.

⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Farms_and_farmland_in_the_European_Union_-_statistics#Farms_in_2020

Het verzoek in het besluit van de Raad om de beschikbaarheid van alternatieven voor gewasbeschermingsmiddelen te overwegen, komt aan bod in **hoofdstuk 3 (alternatieven voor chemische bestrijdingsmiddelen)**. Er moet worden opgemerkt dat er al verschillende maatregelen worden genomen om de kennis en verspreiding van holistische IPM-beginselen en relevante instrumenten te vergroten, die sterk worden ondersteund door onderzoek en innovatie. De Commissie heeft al een rechtskader opgezet voor versnelde goedkeuring van pesticiden met een laag risico en biologische gewasbeschermingsmiddelen (zoals gegevensvereisten voor de goedkeuring van micro-organismen) en onderneemt stappen om dit uit te breiden met een breder scala aan soorten biologische gewasbescherming. De Commissie heeft ook voorgesteld hoe de medewetgevers tijdens de onderhandelingen bepaalde mogelijke wijzigingen zouden kunnen overwegen die de markt voor pesticiden met een laag risico en biologische gewasbeschermingsmiddelen verder zouden kunnen vergemakkelijken. Dankzij het door de Commissie geboden kader, de door de industrie ondernomen actie en de door de autoriteiten van de lidstaten gestelde prioriteiten en de beschikbaarstelling van de benodigde middelen, lijkt het erop dat er binnen het tijdsbestek van de reductiedoelstellingen voor pesticiden van de SUR voldoende middelen beschikbaar zullen zijn om de vereiste vermindering van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en de risico's daarvan te realiseren zonder onaanvaardbare gevolgen voor de voedselzekerheid of de betaalbaarheid van levensmiddelen.

In **hoofdstuk 4 (kwetsbare gebieden)** wordt opgemerkt dat in een gepubliceerd non-paper van de Commissie over kwetsbare gebieden, dat op 15 november 2022⁷ is voorgelegd aan het Europees Parlement en de Raad, verschillende opties worden uiteengezet voor het gebruik van biologische gewasbescherming en pesticiden met een laag risico in alle kwetsbare gebieden en voor alle, behalve de gevaarlijkere, pesticiden in de landbouw in ecologisch kwetsbare gebieden – met inbegrip van alle pesticiden die zijn toegelaten voor gebruik in de biologische landbouw. Een voorstel voor beperkingen op het gebruik van pesticiden in kwetsbare gebieden is in de eerste plaats bedoeld om de gezondheid van de mens en het milieu te beschermen. Openbare en stedelijke gebieden worden voornamelijk beschermd vanwege het hogere risico op blootstelling van de mens. Gebieden die in het kader van de milieuwetgeving beschermd zijn omwille van habitat- of waterbescherming, krijgen prioriteit vanwege hun ecologisch belang. Voor een overgang naar pesticidenvrij beheer kan het nodig zijn om de visuele esthetiek aan te passen, met name in stedelijke gebieden, en om de algehele benadering van onkruidbeheer te veranderen. Dit kan worden gedaan zonder gevolgen voor de totale financiële kosten, maar met positieve effecten op het milieu. Dit brengt uitdagingen met zich mee (vooral op begraafplaatsen en sportterreinen), maar er zijn veel technische oplossingen beschikbaar om het gebruik en de risico's van pesticiden in dergelijke gebieden aanzienlijk te verminderen zonder negatieve economische gevolgen. Wat betreft landbouwgebieden zal GLMC-norm 8 (goede landbouw- en milieueconditie) het gebruik van pesticiden in niet-productieve gebieden beperken, onafhankelijk van de SUR. Een bijkomende vereiste om alleen pesticiden met een laag risico of biologische gewasbescherming te gebruiken in een bufferzone van drie meter rond deze niet-productieve gebieden kan een bijdrage leveren aan de biodiversiteitsfunctie van de niet-productieve gebieden en kenmerken. In de praktijk zal de bufferzone voornamelijk vereist zijn voor landbouwbedrijven met meer dan tien hectare landbouwgrond, aangezien de beperking op het gebruik van pesticiden dankzij de bufferzone minder groot zal zijn in verhouding tot de totale omvang dan het geval zou zijn voor een kleiner landbouwbedrijf.

⁷ [pesticides_sud_sur-non-paper_en.pdf \(europa.eu\)](#)

Door alleen biologische gewasbescherming en pesticiden met een laag risico toe te staan in stedelijke gebieden met waterlopen of waterkenmerken, recreatie-/zwemwater en gebieden die zijn aangewezen voor de bescherming van economisch belangrijke aquatische soorten, wordt een verwaarloosbaar effect op de landbouw verwacht. Gezien het milieubelang van oppervlaktewater en de negatieve vooruitzichten voor de waterkwaliteit op middellange termijn, lijkt het verstandig om een dergelijke beperking in te voeren. Het non-paper van de Commissie over kwetsbare gebieden bevat verschillende opties voor de bescherming van drinkwatervoorraad. Naast de doelstellingen om de gezondheid van de mens en de goede toestand van waterlichamen te beschermen, zijn er ook hoge economische kosten (voor de consument) die voortvloeien uit de noodzaak om door pesticiden verontreinigd water te behandelen. Er zijn dus sterke economische redenen om verontreiniging aan de bron aan te pakken, in overeenstemming met het beginsel van preventie aan de bron. De opname van Natura 2000-gebieden, gebieden die worden beschermd krachtens nationale wetgeving en gebieden die zijn aangemeld bij de inventaris van nationaal aangewezen beschermde gebieden (de gemeenschappelijke database voor aangewezen gebieden (CDDA)) zal bijdragen aan de bescherming van zeldzame en bedreigde soorten en zeldzame natuurlijke en halfnatuurlijke habitattypen en aan het behoud, de verbetering of het herstel van de integriteit, connectiviteit en veerkracht van alle ecosystemen.

Wat betreft het verzoek van de Raad om een kwantificering van de effecten van de voorgestelde beperking van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op opstanden en de van bossen afhankelijke biodiversiteit, moet worden opgemerkt dat de Commissie niet beschikt over gegevens op EU-niveau over het gebruik van pesticiden in bosopstanden, hoewel uit onderzoek blijkt dat dit gebruik zeldzaam is in vergelijking met het gebruik in de landbouw. Aangezien beperkingen op het gebruik van pesticiden in bosopstanden deel uitmaken van bredere voorgestelde beperkingen op het gebruik van pesticiden in kwetsbare gebieden, heeft de Commissie ook informatie over dit punt verstrekt.

Wat het potentiële verhoogde risico op introductie en verspreiding van schadelijke organismen in de EU betreft, zal het SUR-voorstel helpen om het verlies aan biodiversiteit en de beschikbaarheid van alternatieven voor chemische bestrijdingsmiddelen aan te pakken. Het SUR-voorstel voorziet al in uitzonderingen om het gebruik van pesticiden voor de bestrijding van schadelijke organismen toe te staan in verband met beperkingen in kwetsbare gebieden om dat risico te beperken. Tijdens de onderhandelingen zou kunnen worden overwogen om dit in bepaalde omstandigheden verder uit te breiden, waarvoor in het non-paper van de Commissie over kwetsbare gebieden mogelijke opties worden uiteengezet, naast andere potentiële opties die in deze studie zijn opgenomen.